

**Nyugat-Balkán – Koronavírus körkép
2020. április 1.**

Albánia

Igazolt megbetegedések száma: 243, halottak száma: 15, gyógyultak száma: 52

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- egészségügyi szűrés (testhőmérséklet mérése)
- személyforgalom leállítása: vízi, szárazföldi és légi úton a személyforgalom nem lehetséges, a határátkelők és a repülőtér zárva
- az áruforgalom jelenleg mind közúton, mind tengeri úton lehetséges

2. Nyilvános események

- minden kávézó és étterem zárva
- élelmiszert áruló üzletek és gyógyszertárak kivételével minden üzlet zárva
- szórakozóhelyek, sportlétesítmények, egyéb nyilvános helyek zárva

3. Iskolák helyzete

- minden oktatási intézmény (alap/közép/felső, állami és magán) zárva, az oktatást távoktatással folytatják
- azon családokban, ahol 6 éves, vagy fiatalabb gyermek van, az egyik szülő két hét szabadságot kap

4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

- Kijárási tilalom a hét minden napján egész nap kivéve 05:00-13:00 között, a kijárási időtartama max. 1 óra lehet (applikáción keresztül v. SMS-ben kell az időpontot egyénileg bejelenteni), családonként egy fő igényelheti, nyugdíjasok egyáltalán nem mehetnek ki. Vasárnap teljes kijárási tilalom, kivétel nélkül.
- a kijárási tilalom ellenőrzésébe a katonaságot is bevonták
- de facto vesztegzár Albánia egész területén

5. Utazási tanácsok

- albán állampolgárok részére nem adtak ki utazási tanácsokat
- az albániai Európaügyi- és Külügyminisztérium munkacsoportot (task force) hozott létre a külföldön rekedt albán állampolgárok hazajuttatása érdekében
- javasolják a hazainduló albán állampolgárok számára indulás előtt a helyi albán diplomáciai képvisellel való konzultációt (tervezett légi és szárazföldi útvonal még lehetséges-e)

6. Egyéb rendkívüli döntések

- a kormány természeti katasztrófa-helyzetet hirdetett (időtartam: 30 nap)
- a miniszterek és parlamenti képviselők fizetését a felére csökkentették
- állami intézmények (bíróságok, ügyészségek, minisztériumok) leállítása
- a magán egészségügyi intézmények állami igénybevétele jogi lehetőségének bevezetése
- az élelmiszerek és gyógyászati termékek kapcsolatban az „árdrágítás” büntetőjogi tényállás bevezetése, súlyos pénzbüntetés kilátásba helyezésével

Bosznia-Hercegovina

Fertőzöttek száma: 428 fő, 13 halott, 17-en meggyógyultak

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- **Beutazási tilalom a külföldi állampolgároknak Bosznia-Hercegovinába.** (Kivéve pl. NATO, EUFOR, egészségügyi dolgozók, katasztrófavédelmi hatóság tagjai).

- A külföldről hazatérő állampolgárok automatikusan 14 nap (jellemzően házi) **karanténba kerülnek.**
- 2. Nyilvános események**
- Országszerte betiltották a nagyobb nyilvános rendezvényeket.
 - Szarajevó Kanton hatóságainak döntése alapján március 29-től tiltott bármilyen, **20 fő feletti összejövetel.**
- 3. Iskolák helyzete**
- Bosznia-Hercegovinai Föderáció: a legtöbb kantonban általános-, közép fokú és a felsőoktatási intézmények működését két hétre felfüggesztették, sok helyen távoktatást vezettek be. (Szarajevó Kantonban határozatlan időre kitolták az iskolai oktatás felfüggesztését).
 - Republika Srpska: az oktatás működését március 30-ig felfüggesztették, de valószínűleg ebben a félévben már nem lesz tanítás.
 - Brčko Körzet: felfüggesztették az oktatási intézmények működését.
- 4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)**
- Minden külföldről érkezőnek kötelezően 14 nap karantént rendelnek el, ami alapvetően otthoni karantén.
 - Ha nem tartják be, szankciók: pénzbírság, vagy akár börtön is. Banja Lukán külön sáttortáborba helyezik a házi karantént megszegőket. Az FBiH-ben aki nem tartja be az otthoni karantén-intézkedéseket, kényszerkaranténba helyezik.
- 5. Utazási tanácsok**
- BiH KÜM nem javasolja a kiutazást az országból.
- 6. Egyéb rendkívüli döntések**
- **A boszniai Szerb Köztársaság (RS) Nemzetgyűlésének 2020. március 28-i rendkívüli ülésén a képviselők többsége megszavazta a rendkívüli állapot bevezetését az RS területén (a magyar jogrendben ez veszélyhelyzetnek felel meg). A döntés még nem lépett hatályba.**
 - **2020. március 21-én estétől kijárási tilalmat vezettek be az RS egész területére 20:00 és 5:00 óra között.**
 - **A FBiH hatóságok döntése szerint a kijárási 20:00-5:00 között van érvényben. Emellett továbbra is életben maradt az a 2020. március 20-i rendelkezés, amely kijárási tilalmat szab ki a 18 év alattiak és a 65 év felettiak részére.**
 - Brčko Körzet területén megtiltották a három, vagy annál több fős csoportok közterületeken való tartózkodását. 19:00-05:00 között kijárási tilalmat vezettek be.
 - FBiH entitásban napközben csak maszkban vagy az arc előtt hordott sállal lehet az utcára menni, és be kell tartani a minimális 1,5m távolságot.
 - Tuzla Kantonban március 30-tól a gyógyszertárak és kiskereskedelmi üzletek az eddigi 16:30 helyett 19:00 óráig, Szarajevó kantonban 18:30-ig tarthatnak nyitva.
 - Mostarban a különböző bűncselekmények miatt őrizetbe vett személyeket először egészségügyi vizsgálatnak vetik alá, és csak ezt követően kerülhetnek fogházba.
 - **2020. március 17-én a Miniszterek Tanácsa (állami kormány) országos veszélyhelyzetet hirdetett és felállította az ún. Védelmi és Mentési Koordinációs Testületet. 2020. március 18-án Szarajevó kanton is veszélyhelyzetet hirdetett.**
 - 2020. március 17-én az FBiH krízisstábjá elrendelte az FBiH egész területén az összes nyilvános összejövetel betiltását, felfüggesztette az összes vendéglátóipari létesítmény működését ételek és italok készítésére és értékesítésére vonatkozóan, beleértve az éttermeket, pizzériákat, cukrászdákat, vízpipa-bárokot, kávézókat, diszkókat, teaboltokat és kávézókat. Ugyancsak elrendelte a kulturális és sportintézmények összes szolgáltatásának, a múzeumok, a színházak üzemeltetésének, a koncerttermekben, a művészeti galériákban, a moziban, az uszodában, a fürdőben, a gyógyfürdőben és a fitnessközpontokban végzett tevékenységek felfüggesztését. A rendelkezés alól egyedül

az ételek elkészítésével és szállításával foglalkozó éttermek, valamint a leveskonyhák és a szállodák éttermei mentesülnek, utóbbiak azonban kizárólag a szálloda vendégei számára nyújtanak szolgáltatást, higiéniai és járványügyi intézkedések betartásával. Az összes kereskedelmi szolgáltatás felfüggesztése a Föderáció területén (kivéve: élelmiszerboltok, szupermarketek, gyógyszertárak, benzinkutak, ruhatisztító üzletek, újságos standok, pékségek, drogériák, baba- és gyermekáruházak továbbá orvosi berendezéseket, gyógyászati és ortopédiai segédeszközöket, higiéniai termékeket, víz- és villamossági berendezéseket, növényvédőszerket és állateledeleket értékesítő üzletek). Piacok bezárása (kivéve a tágas nyitott piacokat). Az előzetes letartóztatásban lévők és börtönbüntetésüket töltők elkülönítése. Prioritási sorrend és egészségügyi kérdőívek bevezetése az összes kórházban és egészségügyi intézményben.

- Szarajevó kantonban felfüggesztették az összes bevásárlóközpont működését.
- Banja Lukán (RS) minden vendéglátóipari létesítményt ideiglenesen bezártak. A szolgáltatásokat szüneteltetni kell a taxikat kivéve, a nyilvános konyhák csak ablakon keresztül szolgálhatják ki a vendégeket. Az üzletekben és patikákban egyméteres távolságot kell kijelölni a vásárlók között. Banja Lukán a közigazgatási alkalmazottak egy részének otthoni munkavégzést írnak elő. Az egészségügyi intézményekben különleges munkarend lép érvénybe.
- FBiH-ben, ahol 10 év alatti gyermekek vannak, az egyik szülőnek biztosítani kell a munkavégzés alóli felmentést.
- Teljesen leállt a tömegközlekedés az egész országban.
- A Nyugat-Hercegovinai kantonban teljes lakhelyelhagyási tilalom van életben.

Észak-Macedónia

329 beteg, 12 gyógyult, 9 elhunyt

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- Beutazási tilalom a külföldieknek (kiv. fuvarozás, akkreditált DT és külön BM engedély alapján)
- Szervezett utazások tilalma
- Minden határátkelőhely le van zárva.
- Légiforgalom leállítva

2. Nyilvános események

- Minden nyilvános és magánrendezvény betiltva
- Múzeumok, mozik, színházak zárva
- Éttermek, kávézók, kaszinók és fogadóirodák zárva
- Mavrovo sícentrum zárva
- boltzár (szupermarketek, élelmiszerboltok és gyógyszertárak kivételével)

3. Iskolák helyzete

- Minden oktatási és nevelési intézmény bezárása
- Kollégiumok kiürítése

4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

- Kötelező állami karantén minden belépőnek. A kormány hoteleket és moteleket használ állami karantén céljára. Az Orka Holding magáncég két fővárosi szállodáját (Ibis City Center és Ibis Styles), valamint a Sistina magánkórház egészségügyi kapacitását ajánlotta fel a kormánynak.
- Vészhelyzet kihirdetése két önkormányzati körzetben, Debar és Zupa teljes lezárása 30 napra (karantén), ellátásban a hadsereg is segítséget nyújt
- Kötelező otthoni karantén az igazolt fertőzöttekkel kapcsolatba került személyeknek
- Hatósági karantén 14 nap a fertőzötteknek a szkopjei Fertőző Betegségek Klinikáján

5. Utazási tanácsok

- Kiutazás egyáltalán nem ajánlott, a most kiutazó macedón állampolgároknak alá kell írniuk, hogy 3 hónapig nem térnek vissza
- külföldiek beutazása nem engedélyezett (lásd 1. pont)
- diplomaták tranzitálására van lehetőség, de 3 órán belül el kell hagyni az ország területét

6. Egyéb rendkívüli döntések

- az államfő kihirdette a szükségállapotot az egész ország területére (30 napig érvényes)
- a technikai kormány folytatja a munkáját (ellenzéki miniszterekkel együtt)
- Exportkorlátozás elrendelése orvosi eszközökre, búzára és búzalisztre, vizsgálják a bárány kivitelének korlátozását
- alapvető élelmiszerek, gyógyszerek és fertőtlenítőszer árának befagyasztása
- egészségügyi személyzet szabadságának felfüggesztése
- a hadsereg intenzívebb jelenléte (közös járőrözés a rendőrséggel, állami és önkormányzati intézményekben és cégekben való jelenlét, kríziskezelés a 2 lezárt településen). A hadsereg őrzi 24-től a kiemelt kormányzati épületeket (kormány, parlament) és a börtönöket. Az államfő védelmét is megerősítették. Átvettek néhány feladatot a BM-től annak érdekében, hogy a rendőri erőket át lehessen csoportosítani.
- Az onkológiai és az életmentő kezelések kivételével az ütemezett operációk elhalasztása
- háziorvosi igazolás alapján mentesítik a munkavégzés alól a krónikus betegségben szenvedőket (krónikus légzőszervi betegek, komoly szív- és érrendszeri betegséggel élők, 1-es típusú cukorbeteg, rákbetegséggel küzdők és az immunrendszeri betegek)
- a 10 év alatti gyerekek szüleit (két dolgozó szülő esetén az egyiket) a megfelelő igazolások bemutatása után fizetett szabadságra kell engedni. A szülőknek a munkáltató rendelkezésére kell állniuk, elérhetőnek kell lenniük és amennyiben van erre lehetőség, otthonról kell dolgozniuk (távmunka)
- az április 12-re kiírt előrehozott választásokat elhalasztották
- csak tüneteseket és közvetlen kapcsolat miatt karanténba zártakat tesztelnek
- kereskedők kiemelt ellenőrzése az adóhatóság és az élelmiszerfelügyelet részéről (túlárzás)
- tovább szigorítják a gyülekezésre vonatkozó szabályokat, felosztatják és büntetik 5 fő felett a nyilvános helyeken (parkok, parkolók) és a magáningatlanokban tartott csoportosulásokat; 18 és 6 óra között lezárják a Vodnóra vezető utat (itt buliztak a fiatalok esténként)
- maximálják az egyszerre bent lévő vásárlók, ügyfelek számát a boltokban és nyitva tartó szolgáltató egységekben (bank, posta)
- felfüggesztenek mindenféle magánoktatást és vizsgáztatást
- a munkáltatókat ösztönzik a távmunka alkalmazására
- Az országosan felállított 14 tesztközpont mellé két újabb fővárosi állomást nyitnak. Tervezik 1 mobiltesztelő és magánlaboratóriumok, magánkórházak bevonását is.
- **kijárási tilalom:** az általános, éjszakai kijárási tilalom 21-5 óra között mindenkire érvényes, ezen túlmenően a 67 év feletti nappal csak 5-11 óra között, a 18 éven aluliak pedig csak 12—21 óra között tartózkodhatnak közterületen. A cél az, hogy a két kritikus korcsoportot, a szociálisan aktív fiatalokat és a legsérülékenyebb idős emberek mozgását jól elhatárolják egymástól. Hétfégi kijárási tilalom 16-05 óra között, országosan és mindenkire vonatkozóan. Hétfégén a kutyatulajdonosok kimehetnek 20-20.30 között, lakóhelyük 100 méteres körzetében.
- 13 egészségipari termék vámjá megszűnt (min. 80%-os alkohol tartalmú etilalkohol, etil és egyéb alkoholok, szappanok, folyékony és krém lemosók, mosószer, mosásra használatos készítmények, műanyag öltözék és azok kiegészítői, műtét során használatos textil kiegészítők, textil filteres műanyag maszkok, üveg és műanyag szemüvegek).

- Kumanovóban és körzetében felfüggesztették a tömegközlekedést (az egyik elhunyttal kapcsolatba került kórházi dolgozók közül sokan megfertőződtek, újabb gócpont kialakulásától tartanak).
- A Norvég Nagykövetség 25 lélegeztetőgép beszerzését finanszírozta. A berendezések már Törökországban vannak, remélhetőleg hamarosan megérkeznek az országba. Az EU által rendelkezésre bocsátott első (4 millió eurós) forrásból további 30 lélegeztetőgép beszerzése van folyamatban Kínából. 20 ezer tesztet várnak még külföldről.
- Az EU döntött arról, hogy a nyugat-balkáni régióknak nyújtandó pénzügyi segítségből 66 millió eurót kap Észak-Macedónia (4 millió EUR egészségügyi és védőfelszerelések beszerzésére azonnal segítségként, 62 millió EUR a gazdasági-társadalmi hatások enyhítésére).

Koszovó

Fertőzöttek száma 112 (+6 fő, 1267 tesztből), 5 fő gyógyult. Magyar érintett nincs!

(Az elmúlt 24 órában 6 új fertőzött személyt azonosítottak.) (*A hivatalos koszovói COVID-19 adatok nem fedik le a többségben szerblakta területeket, mert azok a gyakorlatban a szerb egészségügyi rendszer részét alkotják. Észak-Koszovóból 3 fertőzöttről van információ.*)

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- a közúti határátkelőhelyek valamennyi határszakaszon lezárva;
- a koszovói állampolgárok hazatérése engedélyezett;
- az országban élő, vagy dolgozó külföldiek visszatérése lehetséges;
- a pristinai nemzetközi reptér nem küld és nem fogad menetrendszerinti járatokat, a repatriálási járatokhoz az infrastrukturális minisztériumtól külön engedélyt kell beszerezni. A héten összesen 9 repülőgépjárat indul Pristinából Malmöbe, Zürichbe, Stuttgartba, Düsseldorfba és Bazelba.
- egészségügyi szűrés a határon folyamatos;
- az áruforgalom zavartalan, az egészségügyi ellenőrzésen kívüli korlátozás nincsen;
- diplomaták átutazása szóbeli jegyzékkel és rendőrségi kísérettel lehetséges.

2. Nyilvános események

- valamennyi nyilvános kulturális és sportesemény továbbra is betiltva.

3. Iskolák helyzete

- meghosszabbították az iskolalátogatási tilalmat, az összes szinten online oktatás folyik

4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

- a visszatérők részére kötelező 14 napos otthoni karantén; (kivéve diplomaták és az áruszállító kamionok sofőrjei)
- Janjave és Lipjan kikerültek a karantén alól, nem volt újabb regisztrált megbetegedés.
- Utazási tanácsok
- világviszonylatra vonatkozóan magasra emelték az utazási kockázat szintjét, nem javasolják az utazást, kivéve halaszthatatlan esetekben

5. Egyéb rendkívüli döntések

- bevásárlóközpontok, piacok, éttermek, kávézók, szórakozóhelyek és edzőtermek bezárva, csak élelmiszerbolt és gyógyszertár tarthat nyitva. (Néhány étterem házhoz szállít);
- a helyközi, és nemzetközi járatok felfüggesztve;
- exportkorlátozás elrendelése orvosi eszközökre;
- látogatási tilalom a büntetés végrehajtási intézményekben és az idősek otthonaiban;
- a közigazgatás intézményekben korlátozzák a munkavégzést – kivéve az egészségügyben és a rendfenntartó szerveknél dolgozók esetében;

- a magánszektorban dolgozók otthonról végeznék munkát;
- 2020. március 15-étől egészségügyi válsághelyzet;
- az Egészségügyi Világszervezet ajánlása alapján kidolgozták a COVID-19 koronavírusra vonatkozó új készenléti és reagálási tervét, melyet 03. 18-án tettek közzé
- Koszovó 142 lélegeztető készülékkel rendelkezik, 7000 új tesztet rendeltek, melyek még nem érkeztek meg.
- meghosszabbították az adóbevallások, bejelentések, és befizetések beérkezésének és elbírálásának határidejét 04.30-ig. Belügyminiszteri intézkedés alapján a lejárt ID kártyák cseréjét határozatlan ideig felfüggesztették, a lejárt kártyák tovább használhatóak.
- A Központi Bank Bank lehetőséget biztosít a magán és céges hitelek törlesztésének elhalasztására.
- A fogászati, fizioterápiával és rehabilitációval foglalkozó intézmények, rendelők csak sürgős esetekkel foglalkozhatnak.
- A pristinai önkormányzat elvégezte 700 középület és az ehhez kapcsolt járműpark fertőtlenítését. A munka tovább folytatódik, valamennyi közintézmény tekintetében. Belügyminiszteri intézkedés alapján felgyorsították a határrendőrség és a közbiztonsági rendőrség egyéni védőeszközökkel történő ellátását.
- A kormány módosította a kijárási tilalom időpontját, az este 17:00 -tól reggel 06:00 -ig tart. Ebben az időszakban csak a kijelölt gyógyszertárak lehetnek nyitva. A kijárási tilalom a DT és a nemzetközi szervezetek alapvető működéséhez szükséges személyzetére nem vonatkozik. Az Alkotmánybíróság 2020. március 31-i döntésével alkotmányellenesnek nyilvánította a Kormány kijárási tilalommal kapcsolatos döntését és 2020. április 13-ig adott határidőt annak visszavonására.
- A fenti intézkedések be nem tartása esetén magánszemély 1000-2000 EUR, jogi személy 3000-8000 EUR-ig pénzbüntetéssel sújtható, továbbá ismert megbetegedés elhallgatása, a betegség terjedésének megakadályozásához szükséges higiéniai intézkedések elmulasztása, fertőzött személy munkában tartása, valamint az elkülönítés, kórházi kezelés megtagadása és fertőzöttség esetén további munkába járás esetén is pénzbírság van.
- AZ EU 68 millió EUR-t különített el Koszovó megsegítésére, 5 millió EUR azonnal, 50 millió EUR a koronavírus társadalmi-gazdasági kihívásainak kezelésére, illetve 13 millió EUR a költségvetés támogatására.
- Az USA kormánya 1,1 M USD azonnali segílyt biztosított Koszovó számára a vírus elleni harcra.
- A magánszféra is bekapcsolódott a válságkezelésbe. A Stone Castle borpincészet 10 ezer liter etilalkoholt adományozott fertőtlenítési célokra. Az Elkos és a Devolli cég pedig több száz élelmiszersomagot adományozott rászorulóknak.
- A pristinai városvezetés 1600 higiéniai csomagot juttatott el a nehéz élethelyzetű családoknak.

Montenegró

Igazolt megbetegedések száma: 120, halottak száma: 1 fő, gyógyultak száma: 0 fő, egészségügyi felügyelet alatt: 6375 fő

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- **Teljes nemzetközi személyforgalom felfüggesztése**, jachtok kikötésének tiltása, a podgoricai reptér csak eseti alapon fogad gépeket
- Határokon egészségügyi ellenőrzések és kikérdezések;

2. Nyilvános események

- Tilos a gyülekezés zárt- és nyílt tereken, magánházakban. Diszkók, éjszakai klubok, vendéglátóhelyek, köztéri parkok, játszóterek, fitneszközpontok, bevásárlóközpontok, tornatermek, nyílt- és zárt sport-, szabadidős és fürdölétesítmények, fodrász- és manikűrösüzletek bezárása az étel- és élelmiszer házhozszállítás további engedélyezése.
- Kereskedelmi egységek bezárása. Gyógyszertárak, élelmiszer- ital-, higiéniai szer, üzemanyag, építőipari termék, növényvédő szer, takarmányozási termék forgalmazása csak 8:00-18:00 között. Újságosbódék 7:00-15:00 között, 4 órás váltott műszakban.
- Közterületeken maximum 2 fős csoportok.
- Közösségi közlekedés, taxis személyszállítás felfüggesztése, települések közötti személyforgalom tiltása
- Egy gépjárműben maximum 2 felnőtt utazhat egyszerre.
- Vallási szertartások hívók nélkül. Lakodalmak tiltása, temetés szűk családi körben.
- Az ügyfélszolgálatok működésének felfüggesztése magánszektorban és közigazgatásban egyaránt, ügyintézésnél elektronikus vagy postai út;
- A kormány legújabb intézkedései (15 napos időszakra):
 - kijárási tilalom hétköznap 19.00 – 5.00 között, szombat 13.00 és hétfő 5.00 között;
 - 12 év alatti gyermek csak az egyik szülő kíséretében tartózkodhat közterületen
 - kivétel: kiskedvencek sétáltatása, maximum 60 perces időtartamban;
 - szabadtéri sportolás és egyéb rekreációs tevékenység megtiltása;
 - magánházakban rendezvények megtiltása nem családtagok részvételével

3. Iskolák helyzete

- Minden iskola, óvoda bezárása március 16-tól, március 23-tól távoktatás előre felvett előadásokkal 3 televízió-csatornán, melyeket feltöltöttek az „Uči doma” („Tanulj otthon”) weboldalra és Youtube-ra
- Ideiglenesen elhalasztják a gyerekek általános iskolákba való beiratkozását

4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

- A Közegészségügyi Intézet főleg RT-PCR, WHO által jóváhagyott koronavírus tesztek használ. Elsősorban kórházban tesztelnek, szükség esetén házhoz mennek az egészségügyi dolgozók. Ha az intézet rendeli el a tesztet, akkor ingyenes.
- Karantén alá helyezik a Japánból, Franciaországból, Németországból, Svájcól, Dániából, Szlovéniából, Ausztriából érkezőket; illetve akik kapcsolatban voltak fertőzött személyekkel, vagy fennáll a fertőzöttség gyanúja.
- Karanténok Ulcinjban **(2)**, Danilovgrádban (1), Tivatban (2), Herceg Noviban **(2)**, Niksicben (2), Budvában **(2)**, Beranéban (1) és Podgoricában **(3)** rendőrség és hadsereg őrzésével. A danilovgradi laktanyában a hadsereg egy karantént és egy mini-kórházat alakított ki.
- A hadsereg őrzi a podgoricai Klinikai Központot.
- A karantén lejárta követően tünetmentes személyeknél házikarantén elrendelése 14 napra, a már ott lévők esetében újabb 14 napos időszak elrendelése
- 144 férőhelyes újabb karantén kialakítása Podgoricában a Bemax sportcsarnokban. Zlatica Egészségügyi Központban koronavírus-ambulancia 18 év alattiaknak
- 237 egészségügyi dolgozó házi karanténban
- Kijárási tilalom Tuzi városában (március 24-től)
- Választott orvos a munkavállaló kérésére az ideiglenes munkaképtelenséget 30 napra meghosszabbíthatja
- Építési munkálatok során a járványügyi intézkedések kötelező betartása
- Betegség esetén felhívni a Közegészségügyi telefonvonalat (+382 20 412 858); Tilos a Beteglátogatás, illetve az elítéltek látogatása;
- Házi karantén esetén köteles 12 óránként tájékoztatást adni egészségügyi állapotáról;

- „Maradj otthon” kampány. Mozgásukban korlátozott betegek számára a gyógyszerek kiszállításának lehetővé tétele, külön hatósági engedély mellett.

5. Utazási tanácsok

- Utazás tiltása Olaszországba, Spanyolországba, Dél-Koreába, Iránba, Kína Hubei tartományába, Ausztriába, Dániába, Franciaországba, Japánba, Németországba, Svájcba;

6. Egyéb rendkívüli döntések

- Egészségügyi Válságkezelő Törzs az egészségügyi rendszer irányítására
- Egészségügyi állomány: 2300 orvos, 3323 nővér
- Fertőzéssel legérintettebb városok: **Podgorica (49)**, Tuzi (33), Bar (10), Ulcinj (8), Andrijevica (7), Budva (4), Herceg Novi (4), Tivat (2), Danilovgrad (1), Bijelo Polje (1), Niksic (1).
- Az egészségügyi szektor dolgozói nem mehetnek szabadságra, a nyugdíjazott szakértőket visszahívják.
- Montenegró több, mint 80 lélegeztetőgéppel rendelkezik, 200 beszerzése folyamatban van.
- BM Operatív Csoport repatriálás megszervezésére: több mint 1000 fő hazajuttatva.
- Adományok számára kormányzati bankszámla, több mint 5 millió euró pénzadomány.
- Bar-Boljare autópályát építő kínai CRBC vállalat 20 000 védőmaszkot, Kína és Törökország pedig 1000-1000 tesztet adományozott Montenegrónak.
- EU: 3 millió euró gyorssegély, 50 millió euró hosszútávú segély, EU-ME közös programok felgyorsítása (18 millió euró).
- Petros Statis, Montenegróban élő görög üzletember 300 000 orvosi kesztyűt, illetve orvosi védőszemüvegeket és lélegeztető gépeket, valamint 5000 tesztet vásárolt Montenegró számára, 1,5 millió euró értékben. Megérkezett a kormány által vásárolt 300 000 pár kesztyű, 247 500 maszk, 50 000 N95 védőmaszk, 1000 védőszemüveg, 500 védőruha, 46 érintés nélküli hőmérő.
- Az orvosok szakszervezete a miniszterelnökhöz fordult az egészségügyi eszközök és a szükséges orvosi protokollok hiánya miatt, és javaslatot tettek kínai orvosi segítség igénybevételeire.
- Lejárt vezetői engedélyek érvényesek, ha rendelkezik biztosítással és műszaki vizsgával
- Lejárt tartózkodási és munkavállalási engedélyek érvényességének meghosszabbítása
- a legpozitívabb forgatókönyv szerint Montenegróban 630 megbetegedésre lehet számítani, ebből 32 fő lehet súlyos eset.
2020. március 26-án formálisan is országos járványveszélyt hirdettek a koronavírus miatt Montenegróban.
- Montenegró március 27-én a NATO Katasztrófavédelmi Központjához (EADRCC) fordult segítségért.
- Montenegró bemutatta COVID-19 Felkészültségi és Reagálási Tervét (szükséges becslt összeg: 59 millió euró)
- Munkacsoport a koronavírus-járvány hatásainak mérséklését szolgáló gazdasági-pénzügyi csomag kidolgozására, amelynek tagjai az Önkormányzatok Szövetségének főtájkára, valamint a Gazdasági Kamara és a Befektetési-Fejlesztési Alap elnökei
- A montenegrói kormány március 19-én az alábbi pénzügyi-gazdasági intézkedéseket jelentette be:
 - a felvett hitelek (tőke-, kamat-, illetve egyéb költségek) fizetésének elhalasztása 90 napra.
 - A Befektetési és Fejlesztési Alap hitelt nyújt a vállalatok likviditásának megőrzése érdekében (*egyedi hitel: legfeljebb 3 millió euró, türelmi idő legfeljebb 1 év, kamatláb 1,5%.*).
 - Összesen 1 millió euró értékben egyszeri segély a minimálnyugdíjjal rendelkezőknek.
 - Az államtól bérbé vett ingatlanok bérleti díjfizetésének felfüggesztése 90 napra.

- Az állami tisztségviselők felügyelő bizottságokban, végrehajtó testületekben, állami vállalatokban betöltött tisztségükért járó díjazás kifizetésének felfüggesztése.
- A költségvetési kiadások korlátozása és ellenőrzése, az összes közbeszerzés leállítása, kivéve azokat, amelyek az egészségügyi rendszer működéséhez szükségesek.

Szerbia

Utolsó hivatalos tájékoztatás (március 31.15.00) alapján 900 megerősített fertőzőeset (+115 fő), 23 haláleset

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- Szerbia 03.20-án 8:00 órától lezárta határait a teljes belépő személyforgalom előtt. Még a szerb állampolgárok sem léphetnek be a Szerb Köztársaság területére. Az elmúlt napokban ugyanakkor korlátozott számban repatriáltak olyan szerb állampolgárokat az Air Serbia gépeivel, akik önhibájukon kívül rekedtek külföldön. Az állandó HU lakcímmel rendelkező HU á-p-ok kilépése az ország területéről engedélyezett.
- Az általános beutazási tilalom alól mentesülők köre: orvosok és nemzetközi tehergépjármű sofőrök. Az elmúlt napok tapasztalatai alapján szintén kivételt képeznek a humanitárius erők és előzetes engedélyezési kötelezettséggel a diplomáciai testület tagjai, valamint a teherszállító hajók és vonatok személyzete továbbá a külön engedéllyel rendelkező, nem kereskedelmi célú repülőjáratokon érkező pilóták/légiutaskísérők és további személyzet.
- Az országba belépők egészségügyi állapotát közegészségügyi szakember méri fel a belépéskor, aki döntést hoz arról, hogy az adott személy házi-, vagy a kormányzat által kijelölt karanténhelyszínre kerül. Tervezett a határon a gyorsesztek elvégzése. A szabályozás a Szerbiába akkreditált DT viszonylatában is érvényes.
- Magyarország felől a teherautók számára a belépés Horgos I. autópálya határállomásnál lehetséges. Tehergépkocsik 12 órát tartózkodhatnak/tranzitálhatnak Szerbiában. A kamionokat a szerb fél 30-as konvojokban, rendőri felvezetéssel engedi át az országon. Ugyanakkor a kijárási tilalom idején (ti.: 17.00 – 05.00, illetve hétvégén 15.00 – 05.00 között) a teherforgalom beléptetése is szünetel.
- Március 28-tól kezdődően, Szerbia területéről az egyes országok á-p-ikat autóbusszal az utaslista és technikai adatok előzetes jegyzékben történő leadásával, a KÜM útján igényelt, és a közlekedési tárca által megadott engedéllyel evakuálhatják.
- Folyásiránnyal ellentétes irányban hajóvonták számára az országba való belépéstől számítva a tranzitálást 90 órában, az önálló meghajtással rendelkező vízijárművek esetében 60 órában szabályozták, míg folyásiránynak megfelelően a hajóvonták 72, a vízijárművek esetében 54 óra az áthaladási idő.

2. Nyilvános események

- A Kormány döntése értelmében március 28-tól kezdődően hétvége 15 órától 5 óráig tart az általános kijárási tilalom.
- Fentiek alól kivétel a vasárnap, amikor a 65 év feletti emberek reggel 3 és 8 óra között elhagyhatják otthonukat bevásárlás céljából. A DT indokolt esetben, ebben az időszakban is mozoghat.
- Március 28-tól kezdődően minden szabadtéri és zárt piac bezárt további intézkedésig.
- A Kormány visszavonta a házi kedvencek sétáltatására bevezetett 20 és 21 óra közötti 20 perces időtartamot.
- A Kormány azt a javaslatot tette a helyi vallási közösségeknek, hogy tiszteletben tartva az eddig életbe léptetett rendkívüli intézkedéseket, a továbbiakban „hívók fizikai jelenléte nélkül, biztonságosan” tartsák meg az Istentiszteleteket.
- Az illetékes hatóságok országsszerte több esetben is felléptek a bevezetett intézkedéseket megsértő állampolgárok ellen, és büntető eljárásokat indítottak.

- Bezárták az éttermeket, kávézókat, plázákat, különböző boltokat, valamint piacokat, csak a szupermarketek, gyógyszertárak és benzinkutak dolgoznak fokozatosan rövidített nyitva tartással.
- Betiltották az 5 fő feletti gyülekezést. Már korábban minden sportmérkőzést felfüggesztettek, az edzőtermek és sportlétesítmények zárva tartanak.
- Az embereknek legalább 2 méter távolságot kell tartani egymástól, amennyiben zárt vagy nyílt helyen együtt tartózkodnak.
- A Szerb Köztársaság Külügyminisztériuma jegyzékben kérte a rezidens diplomáciai testületet, hogy mondják le a 100 főnél (fentiek értelmében innentől 50 fő) nagyobbra tervezett beltéri rendezvényeket (pl. nemzeti ünnepi fogadás).
- Minden választási előkészületet felfüggesztettek, az április 26-ra kiírt választásokat elhalasztották a rendkívüli állapot végéig.

3. Iskolák helyzete

- A Kormány döntése alapján 03.16-tól minden óvoda, iskola és egyetem beszüntette a működését, előreláthatólag a tanév végéig.
- Az oktatási intézmények épületeit a zárva tartás alatt fertőtleníteni fogják. Ezen kívül ellenőrzik az iskolákat, hogy az épületekben maximum 1-2 ember tartózkodjon, a tanárok otthonról dolgozzanak.
- Két meglévő közszolgálati TV-csatorna (RTS 3 és RTS Planeta) innentől a diákok távoktatását szolgálja. A szolgáltatás az általános iskolásoknak 03.17-től, a középiskolásoknak 03.18-tól indult; nemrégén digitalizált oktatási anyagokból, felvételekből dolgoznak. Online tesztek, digitális tankönyvek kidolgozása is folyamatban van.
- Osztályonként az alábbi tantárgyakat oktatják ilyen formában:
 - 1: matematika, szerb nyelv és irodalom, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra,
 - 2: az előbbiek, plusz angol;
 - 3-4: az előbbiek, plusz társadalomismeret;
 - 5: az előbbiek, plusz biológia, történelem, földrajz, informatika, technika és technológia;
 - 6: az előbbiek, plusz fizika;
 - 7+: az előbbiek, plusz kémia.
- Kisebbségi nyelveken is elkezdődött az oktatás, a tartalmakat az RTS 2-n, helyi adókon, és magánadókon sugározzák, és digitális tananyagot is készítenek. Magyar nyelven a Pannon RTV tett közzé anyagokat, albán és bolgár nyelven a Kopernikus TV, bosnyák nyelven pedig a YouTube-on elérhetőek a felvételek. Más nyelveken (horvát, román, ruszin, szlovák) 03.23-tól kezdődött a távoktatás.
- A szakiskolák, valamint duális képzésben résztvevők számára is rendelkezésre áll tananyag, például közgazdaságtan, anyagismeret, anatómia, elektrotechnika témakörökben.
- A tartalmat heti öt napon közvetítik, egy átlagos iskolai nap mintájára, tömbösítve. Az „órarendet” a rasporednastave.gov.rs oldalon teszik közzé minimum egy nappal előtte, de emellett fizikailag is elérhetővé kell tenni, pl. napilapokban, az iskola kapujára vagy hirdetőtáblákra kifüggesztve.
- Az egyéb tantárgyakért, tartalmakért, feladatokért az eredeti iskola oktatói kára a felelős. A műsor alatt a tanároknak elérhetőnek kell lenniük online diákjaik és a szülők számára. A tanároknak kötelező követniük osztályaik haladását az elektronikus naplóban, hogy a helyzet normalizálódása után vissza lehessen térni a szokásos tanmenethez. Mindennek elősegítésére a tanároknak is készítenek oktatóvideókat.
- Az alábbi platformokat használják: Microsoft Teams, Zoom, Google Classroom, Skype, Viber, Moja škola (saját szerb fejlesztés), egyetemeken saját online platform.

- A távoktatás ideje alatt nem lesz iskolai szünet a megszokott menetrend szerint (pl. húsvét).
- A következő tanévre bevezetik az elektronikus beiratkozást (általános- és középiskolák). Első körben a jövő évben első osztályosok szüleinek kell telefonon jelezni beiratkozási szándékukat a kiválasztott iskolába, a folyamat ezt követően online fog zajlani. Az iskolaérettségi vizsgákat egyelőre elhalasztották.
- Az óvodákban is be fogják vezetni az elektronikus beiratkozást az Ügyfélkapu rendszer szerb megfelelőjén (eUprava – eVrtić) keresztül. Egyelőre Belgrád, Bečej és Užice körzeteiben aktív a rendszer, május közepéig országos kiterjesztését tervezik.
- A 8. osztályosoknak a középiskolai beiratkozáshoz szükséges „kisérettségit” elhalasztják. Áprilistól az RTV csatorna fog közzétenni külön a vizsgára felkészítő digitális tananyagot és feladatgyűjteményt.
- A gimnáziumok tehetséges gyermekeknek szánt speciális tagozataira (matematika, természettudomány, nyelv, stb.) a felvételit online fogják megíratni.
- A közszférában dolgozó, 12 év alatti gyermeket nevelő anyák otthon maradhatnak, ha a gyermek felügyeletét máshogy nem tudják megoldani. Az időszakra teljes fizetést kapnak, és nem bocsájthatják el őket.
- 03.17-én az egyetemi kollégiumokat kiürítették és bezárták.
- Az összes egyetemi vizsgát elhalasztották, és mérlegelés alatt van az egyetemi felvételik elhalasztása is.
- Mérlegelik, hogy az egyetemeken a tanévet meghosszabbítják júliusig vagy augusztusig.
- A júliusra, Belgrádba tervezett Universiade-t (egyetemi sport világbajnokság) jövő évre halasztották.
- Több egyetem diákjai és tanárai önkéntesen segítik a lakosságot: a Belgrádi Egyetem orvosi karának diákjai részt vesznek a vírussal kapcsolatos tájékoztatást nyújtó telefonvonalak működtetésében; a Niši Egyetem bölcsészkarán pedig professzorok és diákok pszichológiai segélyvonalat nyitottak.
- A belgrádi hajléktalan és utcán dolgozó gyermekek nappali ellátását biztosító intézményt bezárták. A gyermekek átmeneti otthona továbbra is működik, fogadja a krízishelyzet miatti rászorulókat, azonban az érkezőket automatikusan 14 napra karanténba helyezik, és az épületet fertőtlenítik. Ezen felül a járvány miatt nem fogadnak adományokat (maszkok, kesztyűk, fertőtlenítőszer kivételével).

4. Karantén intézkedések

- A Szerb Kormány március 28-i döntése szerint minden, eredetileg 14 napos házi karantén automatikusan meghosszabbodott, és kötelezően 28 napossá változott azon személyek számára, akik 2020. március 14-én vagy azt követően léptek be az országba. A rendelkezés a szerb állampolgárokra és a Szerbiában tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiekre egyaránt vonatkozik.
- A szerb államfő március 23-i bejelentése szerint – a Vuhanból érkező kínai orvosok tanácsára – fokozatosan új karantén-rendszert vezetnek be az országban. Ennek legfőbb célja az „ellentámadás”, azaz nem csupán a vírus terjedésének lassítása, hanem a fertőzés átadásának megakadályozása.
- Az új rendelkezések értelmében, a rendszer hatályba lépésétől kezdve regisztrált betegek esetében:
- Házi karantén helyett a legenyhébb tüneteket mutató személyeket is központi helyekre szállítják. Ezek első körben március 28-án 08:00 órától a belgrádi Sajam, a niši Čair és az újvidéki Spens területén kerülnek kijelölésre. Itt orvosi eszközök korlátozottan vannak (lélegeztető gépek például nem). Eddig csak Belgrádban 3.000 ágyat készítettek elő erre a célra, de kapacitást fejlesztenek. (Ezen felül az államfő egy korábbi interjújában a vidéki helyszínekre 5.000 fekvőhely kialakítását ígérte.)

- A rendszer lényege, hogy a vírushordozó, de nem krónikus betegeket mind a súlyosabban fertőzöttektől, mind az egészséges emberektől elkülönítsék. A kiválasztott helyszínek mindegyike több bejáratral rendelkező, csarnok-szerű létesítmény, ahol az egészségügyi személyzet megfelelő védelme is megoldható.
- A Kormány arra kéri a központi karanténba kerülő személyeket, hogy hozzák magukkal azon gyógyszereiket, amelyeket folyamatosan szednek, illetve gondoskodjanak alapvető higiénias eszközökről (törölköző, tusfürdő, WC-papír, papucs, pizsama stb.) Az ágyak egyszer használatos ágyneművel vannak felhúzva, a betegek azonban behozhatják sajátjukat.
- A fentiekkel párhuzamosan lényegesen több tesztet végeznek a megfigyelés/kezelés alá került személyek kontaktjai körében a tüneteket nem mutató, de vírugazda személyek kiszűrése és izolálása érdekében.
- Az eddig a frontvonalban lévő kórházakba csak a súlyosabb tünetekkel rendelkező betegek kerülnek.
- Március 29-én megérkeztek az első betegek (összesen 33 fő) a belgrádi Sajam területén kialakított szükségkórházba. Őket még nem az új, „tömeges teszteléssel” szűrték ki, hanem a belgrádi Dragiša Mišović Kórház kapacitásainak felszabadítása érdekében helyezték át, mivel állapotuk alapján nem igényelnek kórházi ellátást. A betegszám március 31-én 55 fő volt.
- Március 30-án bejelentették, hogy további 3 belgrádi sportlétesítményt alakítanak át ideiglenes kórházzá: a Belgrád Arénát, továbbá az Aleksandar Nikolić (közkeletű nevén Pionir) és a Ranko Žeravica sportcsarnokot. Az Aréna 1.500 fő befogadására alkalmas.
- Nišben a Čair sportcsarnok (kb. 230 fő) és két általános iskola tantermeinek átalakításával március 31-ével 500 fő befogadására alkalmas szükségkórházat létesítettek.
- Az újvidéki Sajam szintén március 31-étől fogad betegeket, kapacitása 1.000 fő.
- Čačak városában is megkezdődött egy szükségkórház kialakítása, amely 500 férőhelyes lesz.
- Március 18-án a Kormány kijelölt 3 katonai objektumot (Šid, Morović és Miratovačko polje) az országba belépő azon szerb állampolgárok számára, akiknek nincs lehetősége otthoni karanténba vonulni (pl. mert nincs állandó tartózkodási helyük).
- Továbbra is érvényben van, hogy
 - Ha bárki a betegség tüneteit érzi magán (láz, köhögés, tüszögés, légzési nehézségek), azonnal olyan maszkot kell használnia, amelyik az orrát és a száját is eltakarja, továbbá haladéktalanul fel kell hívnia a körzetileg illetékes egészségügyi központot, ahol minden további utasítást megkap.
 - Saját hatáskörben senki ne keressen fel a betegségekre jellemző tünetekkel egészségügyi intézményt.
 - Minden, légzőszervi fertőzéssel küzdő, illetve lélegeztetőgépre szoruló beteget automatikusan tesztelnek koronavírusra.

5. Utazási tanácsok

- Nem javasolják a kiutazást az országból.
- Ivica Dačić külügyminiszter utasítást adott Szerbia valamennyi diplomáciai képviselőjének, amelynek értelmében az illetékességükbe eső országok területén lévő szerb állampolgárok segítése a válsághelyzetben az elsődleges feladatuk. A külképviseleteknek meg kell mindent tennie annak érdekében, hogy azok az állampolgárok, akik kivételesen fontos okból illetve bajba kerülésük miatt haza kívánnak utazni, elérjék céljukat. Az állampolgárok megsegítésére külön munkacsoport jött létre a szerb Külügyminisztériumban. A repatriálás folyamatos.
- A külügyminiszter 03.27-én arra kérte a hazatérni kívánó állampolgárokat, hogy lehetőség szerint utazzanak Szerbiához közeli, nagyobb repülőterekre (pl. Doha, Abu Dhabi), mivel Belgrádnak nem áll módjában nagyon távoli országokba (pl. Thaiföld)

járatot küldeni. Kiemelte, hogy az állampolgároknak is felelősségteljesen kell cselekednie, „a Külügyminisztérium nem utazási iroda”.

- Pásztor István a VMSZ elnöke a közösségi médián keresztül kérte, hogy lehetőleg minden vajdasági magyar térjen haza és ne utazzon külföldre az elkövetkezendő időszakban.

6. Egyéb rendkívüli döntések

- Aleksandar Vučić államfő 2020. március 15-én elrendelte a rendkívüli állapotot. A kórházak, a határátkelők és a menekültügyi befogadó központok védelme céljából a hadsereget is bevetik, a karantén és izolációs intézkedések betartását pedig a hadsereg és a rendőrség ellenőrzi.
- Felfüggesztették a közintézményekben az ügyintéztést, kivéve azokat az eseteket, amelyek halasztása veszélyeztetné az állam zavartalan működését.
- A Szerb Kormány március 14-én elfogadta az alapvető élelmiszerek, a védőeszközök és a fertőtlenítőszeresek áremelését korlátozó határozatot. Az elkövetkező 30 napban 36 termék árának emelését tiltották meg. Az egészségügyi védőmaszkok árát 120 RSD/db összegben maximalizálták (1 RSD = 2,9 HUF).
- A Kormány elővigyázatossági okokból 30 napra felfüggesztette az életvitel alapvető fenntartásához nélkülözhetetlen termékek, a fertőtlenítőkészítmények illetve a gyógyszerek exportját. Az exporttilalom nemcsak a Szerbiában gyártott gyógyszerekre, hanem az összes készítményre vonatkozik, amellyel az ország jelenleg rendelkezik. Korlátozásokat vezetett be továbbá az egyes egészségügyi eszközök megvásárolható mennyiségére. A lisztre, cukorra, valamint a mosó- és tisztítószeresekre vonatkozó exporttilalmat feloldották.
- 03.18-tól teljes kijárási tilalom lépett érvénybe a városokban 65 év feletti, kisebb településeken (5000 fő alatt) 70 év feletti lakosok részére. Ellátásuk biztosításában az önkormányzatok segítenek. Az idősek számára kizárólagos vásárlási lehetőséget biztosítanak vasárnaponként, amikor 03:00 és 08:00 között több mint 3100 kijelölt üzlet nyitva tart. A boltok listája a Kereskedelmi, Turisztikai, és Távközlési Minisztérium honlapján érhető el. A városokban call center szolgáltatást indítottak a kijárási tilalommal érintett idősek megsegítésére.
- Március 21-én 20.00 órától bezártak a kávézók, éttermek, bevásárlóközpontok (kivéve élelmiszerüzletek és gyógyszertárak). Csak a házhoz szállítást végző éttermek működhetnek. Tilos továbbá rekreációs és sportolási céllal parkokban és köztereken tartózkodni. Ugyancsak határozatlan időre bezártak a piacok. Fokozatosan csökkentik a szupermarketek, üzletláncok, benzinkutak és gyógyszertárak nyitvatartási idejét: azok 7:00-tól 15:00 óráig, kivételes esetekben 16:00 óráig, hétvégén 13.00 óráig tarthatnak nyitva.
- 5 főnél több ember nem gyülekezhet.
- A befogadóközpontokban elhelyezett menedékkérők és illegális migránsok nem hagyhatják el azokat. A központokat a hadsereg biztosítja.
- Szerb kérésre Kínából több egészségügyi eszközöket (többek között 30 millió maszkot és fertőtlenítőszereseket) tartalmazó nagyobb szállítmány, valamint kínai szakemberek érkeztek. A kínai szakemberek a helyzetet felmérve pozitívan nyilatkoztak Szerbia felkészültségét és a meghozott intézkedéseket illetően. A kínai delegáció javaslatára a hatóságok megkezdték a tömeges tesztelést.
- Március 21-én Szerbia teljes területén felfüggesztették a tömegközlekedést. A városok közötti közlekedés személygépkocsival továbbra is engedélyezett.
- A Szerb Nemzeti Bank 2020. március 18-án hiteltörlesztési moratóriumot vezetett be. A fizetési kötelezettségek behajtását minimum kilencven napig, vagy a rendkívüli helyzet visszavonásáig felfüggesztik.
- A 65 évnél idősebbek a februári, márciusi és áprilisi közüzemi számlák kiegyenlítését késedelmi kamat felszámolása nélkül elhalaszthatják.

- Március 5. óta 318 000 személy lépett be az ország területére, valószínűsíthetően köztük többen fertőztek, amely jelentős közegészségügyi kihívást jelent. Azok a személyek, akik megsértik az önizolációra vonatkozó előírásokat, 3 településen (Versenc, Požarevac és Pirot) felállított, a büntetvégrehajtás és a rendőrség által felügyelt karanténban kerülnek elkülönítésre. Az Igazságügyi Minisztérium március 19-én megfogalmazott javaslata alapján e személyek ellen az ügyészség azonnali hatállyal előzetes letartóztatást rendelhet el.
- Ha valaki az elrendelt korlátozó intézkedéseket megsértve további személyeket fertőz meg, súlyosan károsítva egészségüket, az egytől nyolc évig tartó szabadságvesztésre ítéltető. Ha valaki a korlátozó intézkedéseket megsértve további személyeket fertőz meg, és az halállal végződik, akkor kettőtől tizenkét év szabadságvesztésre ítéltető.
- Szakértői vélemények szerint március 17-én megkezdődött a járvány terjedésének felgyorsulása. Szerbiában alapvetően 6000 kórházi ágy állt rendelkezésre a koronavírusos betegek elhelyezésére, amelyet folyamatosan bővítenek. Az államfő bejelentése alapján 10 millió védőmaszk érkezik az országba, illetve a maszkok szállítása folyamatos lesz.
- 2020. március 19-én felfüggesztették a Nikola Tesla Nemzetközi Repülőtérre érkező, és onnan induló összes nemzetközi kereskedelmi járatot. A reptér továbbra is fogadja a humanitárius és teherforgalmi járatokat, a szerb légtér pedig ezen túl is nyitva áll az átutazó légiforgalom előtt.
- Szerbia megkezdte a liszt kivitelét Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Észak-Macedónia és Albánia irányába, továbbá a Koszovó északi területén élő szerbek számára. A Vajdasági Tartományi Kormány jóvoltából március 28-án 20 tonna lisztet szállítottak Koszovóba.
- Március 20-án Zlatibor Lončar egészségügyi miniszter hivatalosan is országos járványhelyzetet hirdetett ki.
- A Kormány elfogadta a sürgősségi adóintézkedésekről szóló rendeletet, amely lehetőséget biztosít az adótartozások halasztott fizetésére a fizikai és jogi személyek, a mezőgazdasági termelők és a vállalkozók számára.
- Módosult a bírósági eljárások határidejét szabályozó rendelet a polgári és nem peres eljárások viszonylatában, a fellebbezések benyújtási határidejét 30 nappal meghosszabbították. A Belgrádi Fellebbezési Bíróság bejelentése alapján a március 30. és április 10. közötti időszakra tervezett tárgyalásokat elhalasztják. Az tárgyalás új időpontjáról minden érintettet írásban értesítenek.
- A vényköteles gyógyszerek listáján szereplő gyógyszereket rögzített hozzájárulási díj megfizetése nélkül adják ki.
- A mezőgazdasági termelők elektronikus úton kérvényezhetik a kijárási tilalom alóli időszakos felmentésüket, hogy a sürgős mezőgazdasági munkákat időben elvégezhessék.
- Március 31-én Siniša Mali szerb pénzügyminiszter és Marko Čadež, a Szerb Gazdasági Kamara elnöke bemutatta a Szerb Kormány 608 Mrd RSD (kb. 5,1 Mrd EUR) értékű, a koronavírus-járvány okozta gazdasági károk enyhítését célzó intézkedési csomagját. A lefontosabb intézkedések: 1.) min. 3 hónapra a jövedelemadó és járulékok, valamint a nyereségadó fizetésének elhalasztása; ÁFA-mentesség biztosítása adományokra 2.) a mikro-, kis- és középvállalatok által foglalkoztatottak bérének átvállalása a minimálbér összegéig; a nagyvállalatok elbocsájtott munkavállalói részére a minimálbér felének megfelelő összegű támogatás biztosítása 3.) 2,2 milliárd euró biztosítása a likviditás erősítése érdekében, az összegből kedvezményes kamatozású hitelek nyújtása és a kereskedelmi bankok kockázatának átvállalása 4.) 100 EUR-nak megfelelő összeg kifizetése nemzeti valutában minden nagykorú állampolgár részére. Támogatás nem nyújtható azon cégek részére, amelyek a rendkívüli állapot ideje alatt több mint 10%-al csökkentik az alkalmazottaik számát. Az intézkedéscsomag megvalósításához szükséges összeget a költségvetési tartalékból és előirányzatból, valamint a hazai és nemzetközi

tőkepiacokon elérhető forrásból biztosítják. A nyugdíjak, a minimálbér és a közalkalmazottak bére nem fog csökkenni.

- A nyugdíjak április 10-én egyösszegben kerülnek kifizetésre az állam által nyújtott 4000 RSD támogatással együtt.
- Előzetes becslések szerint az idei évben Szerbia GDP-je 2%-kal fog csökkenni. Aleksandar Vučić szerb elnök jelentős gazdasági visszaesésre számít az idei év második negyedévében, viszont növekedést vár a tavalyi évhez képest a harmadik és a negyedik negyedévében.
- Tervben van Belgrád illetve a város belső kerületeinek karantén alá helyezése, mivel e terület jelenleg a legfertőzöttebb. Ugyancsak felmerült további nagyvárosok lezárásának lehetősége. Vučić jelezte, becslések szerint Belgrád lakosságának akár 60%-a is megfertőződhet az elkövetkező időszakban.
- A sajtónak nyilatkozva a szerb államfő nem zárta ki akár a 24 órás kijárási tilalom elrendelését sem. Erről szükség esetén a hét folyamán dönt.
- A szociális és gondozási segélyre, illetve a gyermekek után járó támogatásokra irányuló, március 15-én vagy azt követően lejáró jogosultságokat a rendkívüli állapot végéig meghosszabbítják.
- A kijárási tilalommal érintett nyugdíjasok esetében a nyugdíjak folyósítása az érintettek által írt felhatalmazás alapján, vagy közvetlen címre történő kézbesítés útján kerül biztosításra.
- A Vajdasági Tartományi Kormány 111 millió RSD-vel támogatja a tartomány kevésbé fejlett helyi önkormányzatait.
- Előzetes becslések alapján a járvány hatására a közlekedési szektorban keletkezett kár értéke meghaladhatja a 110 millió eurót, amelyből a legnagyobb hányadot (40 millió euró) a légi közlekedés teszi ki. Jelentős károkat szenvedett továbbá a vasúti, autóbuszos és vízi közlekedés is.
- Belgrád város önkormányzata és a Szerb Gazdasági Kamara szervezésében önkéntesek élelmiszercsomagokat állítanak össze, amelyeket 173.000 belgrádi nyugdíjasnak kézbesítenek, akinek nyugdíja nem éri el a 30.000 RSD-t. A Vajdasági Tartományi Kormány döntése értelmében a fenti feltételnek megfelelő vajdasági nyugdíjasok részre is készül élelmiszercsomag, amelyek összeállítását és kézbesítését az önkormányzatok koordinálják.
- Március 26-án a gyógyszertárakban 2,9 millió db egészségügyi maszk került forgalomba. Március 27-én 120.000 db speciális, járványügyi előírásoknak megfelelő maszk érkezett az egészségügyi intézményekbe, a hónap utolsó napjaiban pedig további 15 millió db maszk érkezik az országba. Maszkok és egészségügyi felszerelések beszerzésére 2,2 milliárd dinárt különítenek el.
- A koronavírus elleni védekezés céljából 94 millió euró kerül átcsoportosításra a fel nem használt IPA forrásokból Szerbia számára. Erről Várhelyi Olivér bővítési biztos levélben értesítette Ana Brnabić szerb miniszterelnököt. Ebből 19 milliót a vírus elleni védekezésre, a fennmaradt összeget pedig a gazdaság megsegítésére szánják.
- Március 26-án megérkezett az EU által küldött első, egészségügyi eszközöket tartalmazó szállítmány, március 29-én pedig újabb 90 tonna egészségügyi felszerelés érkezett Szerbiába az Európai Unió támogatásával.
- A kínai és EU-s szállítmányok mellett, március 27-én az Amerikai Egyesült Államokból, március 28-án az Egyesült Arab Emírségekből, március 29-én pedig Indiából érkezett egészségügyi felszereléseket tartalmazó segélyszállítmány.
- A Szerb Nemzeti Bank a pénzügyi intézetek likviditásának támogatása céljából 14,9 milliárd RSD értékben bonyolított le deviza swap ügyletet három hónapos futamidőre, értékpapír visszavásárlási aukcióin keresztül pedig további 25,2 milliárd RSD-t (hét napra

4,7 milliárd RSD-t, három hónapra pedig 20,5 milliárd RSD-t) biztosított a kereskedelmi bankok részére 0,75%-os kedvezményes kamatláb mellett.

- Mihailo Vesović, a Szerb Gazdasági Kamara Stratégiai Elemzési Osztályának igazgatója elmondta, hogy a járvány miatt összesen 168 vállalat állította le a termelést, és jelenleg 67 000 munkavállaló kényszerül otthon maradni, mivel munkahelyüket ideiglenesen bezárták.
- Az EU-t és a Nyugat-Balkán hat országát tömörítő Közlekedési Közösség (Transport Community) és a CEFTA Titkársága javaslatot tett úgynevezett „zöld folyosó” létrehozására a Nyugat-Balkán országokban, amelyen keresztül biztosítható lenne az alapvető élelmiszerek és gyógyszerek akadálytalan szállítása.
- Marko Čadež, a Szerb Gazdasági Kamara elnöke Ursula von der Leyennek, az Európai Bizottság elnökének, valamint Phil Hogan és Várhelyi Olivér biztosoknak írt levelében kérte az Európai Unió által alkalmazott „zöld folyosó” módszerének kiterjesztését a Nyugat-Balkán országaira. Ezáltal biztosítható lenne az élelmiszerek, gyógyszerek, egészségügyi eszközök, valamint a gazdasági termelés fenntartásához nélkülözhetetlen nyersanyagok zavartalan importja az EU országaiból.
- Március 28-tól a szerbiai laborhálózat elviekben napi 2500 teszt elvégzésére képes, amelyet a későbbiekben napi 4500-ra fognak emelni. A belgrádi Torlak Intézetén kívül immáron az újvidéki, niši és batajncai szakosított intézmények is végezhetnek tesztek. Kína közreműködésével a Kormány új laboratóriumot épít, amelynek április 9-re tervezett átadását követően napi 7000 teszt elvégzésére lesz kapacitás.
- Az államfő korábbi bejelentése alapján több száz lélegeztetőgép érkezik az országba. A miniszterelnök március 29-én megerősítette, hogy folyamatban van 480 db lélegeztetőgép beszerzése.
- Azok a 65 évnél idősebb személyek, akiknek személygépkocsijuk műszaki vizsgálata a rendkívüli állapot ideje alatt lejár, családtagjaik meghatalmazása útján tudják azt megújítani.
- A költségvetési forrásból működő szervek, intézmények és önkormányzatok pénzügyi jelentéseinek leadási határidejét a rendkívüli állapot lejártát követő 15 napig meghosszabbították.
- Március 30-tól újabb korlátozások léptek életbe. A vegyeskereskedések hétköznapokon 15:00 óráig, hétvégén 13:00 óráig tarthatnak nyitva. Belgrád területén bezár az összes piac, a fodrász szalonok és fogadóirodák pedig csak azzal a feltétellel működhetnek, ha egyszerre csak egy vendég tartózkodik bent. Március 31-én megkezdődött a főváros utcáinak fertőtlenítése.
- Az Európai Unió 38 millió euró összegű azonnali támogatás biztosításáról döntött a nyugat-balkáni országok részére orvosi eszközök és védőfelszerelések beszerzése, valamint a kórházi kapacitások fejlesztése céljából. Emellett az Európai Bizottság további 374 millió eurót csoportosít át, hogy segítse a régió gazdasági felépülését.
- Március 31-én Szerbia egészségügyi segélyszállítmányt küldött a boszniai Szerb Köztársaság megsegítésére. A csomag tartalma 5 db klinikai és 5 db mobil lélegeztetőgép, 30 ezer db egészségügyi maszk, 2 ezer db védőruha, 200 db szemüveg, 50 ezer db kesztyű, illetve gyógyszerek.

Törökország

Igazolt megbetegedések száma az elmúlt 24 órában: **2704** (összesen: **13 531**)

Elhunytak száma az elmúlt 24 órában: **46** (összesen: **214**)

Gyógyultak száma az elmúlt 24 órában: **81** (összesen: **243**)

1. Határellenőrzés (beutazás és kiutazási korlátozások)

- Törökország határozatlan időre lezárta a személyforgalom elől valamennyi, Azerbajdzsánnal, Bulgáriával, Georgiával, Görögországgal és Iránnal közös közúti és vasúti határátkelőhelyeit. Görögországgal a tengeri személyforgalmat is felfüggesztette. Az átkelőhelyeken a továbbiakban csak a teherforgalmat engedik át.
- Törökország 68 országgal (köztük Magyarországgal) szemben repülési tilalmat rendelt el, az érintett országok állampolgáraival szemben beutazási korlátozásokat vezetett be.
- Törökország 2020. március 28-tól felfüggesztette a nemzetközi légit közlekedést. A Turkish Airlines ezzel összhangban április 17-ig valamennyi nemzetközi járatát felfüggesztette, belföldi járatai csupán az alábbi városokba repülnek: Adana, Ankara, Antalya, Diyarbakir, Erzurum, Gaziantep, Istanbul, Izmir, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun, Trabzon és Van. Ezekre a járatokra is csak azokat az utasokat fogják felengedni, akik rendelkeznek a tartományi kormányzás által kiállított utazási engedéllyel.
- A beutazásra jogosult külföldieket belépéskor a török hatóságok által előírt kötelező egészségügyi vizsgálatoknak vetik alá. Amennyiben e vizsgálat alapján felmerül a vírusos megbetegedés gyanúja, az illetőnek 14 napra karanténba kell vonulnia.

2. Nyilvános események

- Nyilvános eseményeket nem lehet tartani, a nemzetközi sporteseményeket elhalasztották, a török bajnokságokat felfüggesztették, csakúgy, mint a közös imákat a mecsetekben.
- Az ország összes esti/éjszakai szórakozóhelye, az éttermek, kávézók, mozik, színházak, és a játszóházak, továbbá valamennyi múzeum és közkönyvtár is zárva tart. A bevásárlóközpontokban a boltok többsége ugyancsak bezárt, kivéve az élelmiszerüzletek és a gyógyszertárak.
- Hétfégenként tilos parkokba járni, szabadtéri múzeumokat látogatni, tengerpartokon sétálni, sportolni, halászni.

3. Iskolák helyzete

- Törökország-szerre 2020. március 16-tól kezdődően az iskolák április 30-ig zárva maradnak, egyúttal döntöttek a főiskolai és egyetemi felvételi vizsgák elhalasztásáról. A török Felsőoktatási Tanács tájékoztatása szerint a felvételi vizsgákat július 25-26-án tartják majd.
- Az oktatást a jelzett időszak alatt (tv és internet alapú) távoktatás keretében folytatják.
- A török hatóságok közlése szerint a jelenleg Törökországban tanuló mintegy 148.000 külföldi diák többsége úgy döntött, hogy a pandémiás helyzet ellenére Törökországban marad.

4. Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

- A török Egészségügyi Minisztérium 2020. január végén 25 állami kórházat jelölt ki, ahová a betegek koronavírus gyanúja esetén elsődlegesen fordulhatnak. Március 24-től a pandémiás helyzet kezelésébe bevonták az arra alkalmas magán- és alapítványi egészségügyi intézményeket is.
- Az utóbbi egy hét alatt megháromszorozták a napi koronavírus-tesztek számát, eddig 76.981-t végeztek el, ebből csak március 30-án 11.535-t.
- Törökország több országból repatriálta állampolgárait. A hazatérők 14 napos állami karantén alá kerülnek. A török Külügyminisztérium adatai szerint külföldön eddig 98 török állampolgár hunyt el.
- A török Vörös Félhold adatai szerint jelenleg 42 tartományban, 63 helyszínen mintegy 20.000 ember van karanténban, a segélyszervezet önkéntesek bevonásával gondoskodik ellátásukról.
- A lakosságtól azt kérik, hogy lehetőség szerint maradjanak otthon, a 65 év felettiekre és a krónikus betegségben szenvedőkre kijárási tilalmat vezettek be. A korlátozás alól mentesülnek az állami tisztviselők, a gyógyszerészek és az egészségügyi szakemberek. A

rászorulók ellátására valamennyi tartományban és járásban koordinációs központokat hoztak létre.

- Lehetővé tették, hogy a török közalkalmazottak otthonról vagy váltott műszakban dolgozhassanak.
- A tömegközlekedésben bevezetett korlátozás szerint a járművek az engedélyezett létszám legfeljebb felét szállíthatják.
- Országszerte jelenleg már 50 települést helyeztek karantén alá, a nagyvárosokba érkezők lázát megméri. A tartományok közötti buszforgalmat minimálisra korlátozzák, utazni csak a tartományi kormányzás által kiadott utazási engedéllyel lehet.
- Koronavírussal fertőződött 18 járási hivatalvezető és egy kormányzó is.

5. **Utazási tanácsok**

- A török lakosságot arra kéri, hogy csak feltétlenül szükséges, halaszthatatlannak tekinthető esetekben utazzanak külföldre.
- Az államigazgatásban dolgozók kizárólag sürgős és halaszthatatlan esetben és akkor is csak miniszteri vagy kormányzói engedéllyel hagyhatják el az országot.

6. **Egyéb rendkívüli döntések**

- A külföldi felsőszintű látogatásokat, illetve külföldi delegációk fogadását gyakorlatilag felfüggesztették.
- A miniszteri engedélyhez kötött késztermék-exportot (pl. maszkok, lélegeztetőgépek esetében) lényegében betiltották addig, amíg ezekre Törökországnak is szüksége van.
- Ankarában, Isztambulban és Izmirben március 30-tól a taxik csak váltakozva közlekedhetnek, annak megfelelően, hogy rendszámuk páros vagy páratlan számra végződik-e.
- Erdoğan elnök március 30-án bejelentette, önkéntes segélyalapot hoznak létre a járvány károsultjainak megsegítésére, amelyhez ő maga hét havi fizetésével járul hozzá. A „Nemzeti Szolidaritási Kampány” keretében a családügyi minisztérium által nyitott számlára sorra érkeznek az állami vezetők felajánlásai. Az így összegyűlt adományokból alapítványokon keresztül kapnak majd támogatást az arra leginkább rászorulók.
- A török Központi Bank újabb gazdasági intézkedés-csomagot jelentett be, melynek célja a járványügyi helyzet miatti gazdasági visszaesés mérséklése.
- Március 31-én a török biztonsági erők Isztambulban egy rajtaütés során 29 400 db illegálisan előállított orvosi maszkot foglaltak le.
- Törökország egy katonai repülőnyi egészségügyi eszközt küldött segélyként Olaszország és Spanyolország részére a vírusfertőzés elleni küzdelem jegyében.
- A török Belügyminisztérium folyamatosan fellép a koronavírus járvány kapcsán a rémhíreket, és téves információkat terjesztő oldalakkal szemben. Ennek keretében eddig már 2863 közösségi oldalt derítettek fel. A Belügyminisztérium állítása szerint ezek egy része a FETÖ és a DHKP-C terrorszervezetekhez köthető.